

A MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK KARBANTARTÁSÁÉRT

Pártunk és kormányzatunk évről évre olyan hatalmas összegeket fordít mezőgazdaságunk fejlesztésére, hogy az a tőkés gazdálkodás idején egyszerűen elképzelhetetlen lett volna. Ezeknek a hatalmas beruházásoknak jelentékeny hányada korszerű mezőgazdasági gépekre esik, amelyeket legnagyobb részben hazai gépiparunk állít elő szovjet minták vagy szovjet dokumentáció alapján. Ezek a korszerű gépek tudományos minőségi és mennyiségi teljesítménymérések után kerülnek használatba. Sajnos azonban kezdeti teljesítőképességükből lényegesen rövidebb idő alatt veszítenek, mint az ipari szerszámgépek, aminek meg vannak a maguk szubjektív és objektív okai egyaránt.

Az előbbiek közül a leglényesebb, hogy míg az ipari dolgozók tudatában vannak azoknak a hatalmas erőfeszítéseknek, amelyeket a dolgozó nép az ipar gépi berendezésének szaporításával és korszerűsítésével hoz és annak megfelelően kezeli és tartja karban a gépi berendezést, addig a mezőgazdasági dolgozóknak ilyenirányú munkájában még sok a hiányosság. Ezért falusi, járási és megyei pártszervezeteink részére ezen a téren még rengeteg a tennivaló.

A teljesítményt csökkentő objektív okok közül legszámottevőbbek a gépek raktározási lehetőségének még mindig fennálló hiányosságai. A gépraktárak ugyanis vagy tervezési, vagy egyéb műszaki okok miatt nem készülnek el időre, s ha történetesen elkészülnek, sok esetben nem gépek tárolására, hanem műtrágya, vetőmag vagy egyéb anyagok, esetleg kisebb térfogatú mezőgazdasági eszközök elhelyezésére használják őket. Most, hogy törvényerejű rendelet biztosítja az ingatlanok igénybevételi lehetőségét, a legkisebb községben is meg kell találni azokat a helyiségeket, amelyekben elhelyezhetőek a fent említett anyagok, kisebb méretű eszközök és így a nagyobb

raktárhelyiségek a gépek befogadására szabadulnak fel. Az illetékes minisztériumnak tehát rendeletileg kell utasítania a megyei tanácsok végrehajtóbizottságait ilyenirányú intézkedésre.

Addig is, amíg ezek az intézkedések fogantatosíthatókká válnak, gondoskodni kell legalább arról, hogy a sok helyen még most is téli takaró és védőréteg nélkül, az időjárás legmostohább behatásainak kitéve, nagyértékű mezőgazdasági gépek legalább minimális védelmet nyerjenek a nedvesség és a fagy ellen és ezért tárcaközi intézkedéssel kell biztosítani a géptakaró ponyvák sürgős elkészítését. Ezenkívül ugyancsak rendeletileg kell kötelezni a gépállomások és az állami gazdaságok vezetőit a gépek vas- és fémrészeinek — a portalanítás és tisztítás után — fáradt olajjal vagy gépszírral való bevonására, a farészeknek pedig olajfestékekkel való befedésére, úgy, hogy minden rés, amelyen keresztül akár fa-, akár fémrészbe nedvesség vagy tisztátalanság beszivároghatna, takarva, illetve tömítve legyen.

A Földművelésügyi Minisztérium ugyan néhány évvel ezelőtt kiadott hasonló intézkedések végrehajtására irányuló tanácsokat, de mivel azok végrehajtását semmiféle törvényerejű rendelet nem biztosította, milliós értékű népvagyon még ma is teljesen védtelenül szenved az időjárás legkárosabb behatásait. Az illetékes minisztériumnak repülőbizottságok útján, kiszállásokkal kell a kiadandó utasítások végrehajtását ellenőriznie. A dolgozó nép joggal elvárja az illetékesektől, hogy a nagy áldozatok árán előállított mezőgazdasági gépek ne a vas- és fémgyűjtő kampányok eredményességét növeljék, hanem valóban azt a célt szolgálják, amelyre a magyar nép azokat szánta: a magyar mezőgazdaság fejlesztését és a falu szocializálását.

Hargittay Brunó

MEGALAKULT AZ OTH MEZŐGAZDASÁGI OSZTÁLYA

Életszínvonalunk emelése érdekében a mezőgazdaság fejlesztése terén, a terméshozam fokozásáért és a termelés színvonalának emeléséért megindított harcunk nagymértékben előtérbe állítja a mezőgazdasági vonatkozású találmányok és újítások ügyét. Mezőgazdasági célkitűzéseink megvalósításában csak akkor várhatunk gyors eredményeket, ha minél több használható javaslat kivitelezésével segítjük azt elő.

Az utóbbi időben a különböző lapokban megjelenő cikkek és tanulmányok bizonyítják, hogy a mezőgazdaság dolgozóiban megvan a képesség is és a hajlam is, hogy új eljárásokat dolgozzanak ki, illetve alkalmazzanak. Ez a képesség azonban nem volt és még mindig nincs eléggé kiaknázva. Az e téren még

fennálló hiányosságok kiküszöbölését össze kell kapcsolni a többi feladat megoldásával. Az újítómozgalom fejlesztésének különösen nagy jelentőséget ad az is, hogy a kormányprogram alapján megindul a mezőgazdasági szakembereknek vidékre, a tényleges termésbe való helyezése. Itt az időszerű feladatok megoldásának kérdése ösztönözní fogja őket arra, hogy a fennálló hiányosságokat ötletekkel pótolják.

A Párt Központi Vezetőségének és a Minisztertanácsnak határozata megszabta a soronkövetkező feladatokat és ez egyszersmind meghatározza az újítómozgalom irányelveit is. Most is feladat a munkaerő kérdésének megoldása. A termelés színvonalának emelése növeli a munkaerőszükségletet, amelyet fokozott gé-

pesítéssel kell ellensúlyozni. A gépesítésben eddig is igen nagy segítséget nyújtottak az újítók javaslataikkal, találmányaikkal. Az a tény azonban, hogy a munkaerő kérdése még mindig megoldatlan, mutatja, hogy a gépesítés terén is nagy mértékben fokozni kell az újítói tevékenységet. Emellett arra kell törekedni, hogy a megoldások könnyen kivitelezhetőek és alkalmazhatóak legyenek. Lehetőleg a meglévő gépeken végzett kisebb átalakításokkal kell biztosítani, hogy egy-egy gépkonstrukció minél több feladat elvégzésére legyen alkalmas. Ezt az anyagtakarékosságot, a jó gépkihhasználás és a gépkezelői személyzet létszám- és szakképzettségi helyzete is megkívánja.

A gépesítés észszerű fejlesztése céljából biztosítani kell a gépészeti szakemberek legteljesebb együttműködését az agronómusokkal. Az a helyes, ha az agrotechnikai és növényélettani kívánalmaknak megfelelően igyekszünk gépet szerkeszteni, nem pedig az elméleti elgondolások alapján szerkesztett gép kívánalmaira igyekszünk új agrotechnikát készíteni. Ezért arra kell törekednünk, hogy az újítási javaslatok kidolgozásához összehozzunk — társítási alapon — egy-egy agronómus és gépészsakembert. Ezzel a javaslatok számát is lehet emelni, de még sokkal inkább javul a minőség. Ez pedig igen lényeges, mert az eddigi tapasztalatok szerint a benyújtott mezőgazdasági újításokból a megvalósíthatók mennyisége nemigen haladta meg a 25—30%-ot. Ez pedig azt jelenti, hogy sok energia veszett kárba a hasznavehetetlen javaslatok kidolgozásával és elbírálásával.

A gépesítés fokozása főleg az ipari növényeket érinti, azonban még fokozottabb gondot kell fordítani a gabonafélék termesztésére. Itt elsősorban a legkedvezőbb vetőmagmennyiség megállapítása, a legmegfelelőbb tenyésztési terület biztosítása, a legjobb vetési mód meghatározása, a legalkalmasabb trágyázási módszer használata, továbbá a betegségek és állati kártevők elleni védekezés javítása ad bő lehetőségeket az újításokra. Ezek mellett még döntően fontos kérdés az aratási szempergés csökkentése, sőt akad még tennivaló a javasolt vetésforgók alkalmazásának biztosítása tekintetében is.

Termesztett növényeink másik legfontosabb csoportjánál, a takarmánynövényeknél még több és még sürgetőbb feladat akad. Itt legtöbbször még megfelelő kinemesített fajtánk sincs. Különösen az elhanyagolt és minőségben erősen leromlott magtermesztésünk fejlesztése céljából van szükség új eljárásokra, amelyekkel lehetővé tesszük, hogy a magtermelés biztonsága fokozódjék és legalább a legfontosabb növényfélésegekből elegendő vetőmag álljon rendelkezésre. Ugyancsak sürgős szükség van új eljárásokra a magtisztítás területén is. A pillangós takarmányú növényeknél még a magburkok eltávolítása, a hántolás

körül is nehézségek vannak, ezenfelül nagy nehézséget okoz egyes — alak, nagyság, fajsúly, rugalmasság tekintetében hasonló — gyommagvak eltávolítása is. A gyenge minőségű magkészletek tisztítása több időt igényel és ezért akadályok vannak a tisztítási határidők betartása körül is. Nagyobb munkateljesítményt kell biztosítanunk úgy, hogy emellett az a minőség romlását ne eredményezze, hanem emelje. Ez csak új módszerekkel, új gépekkel lehetséges. Ezenkívül vannak különleges feladatok is, mint pl. az anyarozs kiválogatása a rozsból. E téren még egyáltalán nincs olyan szerkezet, amely a válogatást egy fázisban meg tudná oldani. Pedig szükség van rá a gazdaságosság és az időtakarékosság miatt is.

Az állattenyésztés fejlesztése megkívánja, hogy az eddigieknél sokkal

nagyobb takarmány-tömeget termesszünk. Ennek biztosítása érdekében szükség van új agrotechnikai fogásokra és fokozott területkihasználási eljárásokra. Fejleszteni kell a takarmánytermesztés gépesítését is, különösen a minőségi takarmányok előállítására céljából. Az állattenyésztés területén méginkább kínálkoznak lehetőségek új eljárások alkalmazására, mert az sokkal kevésbé felderített terület, mint a növénytermelés. A tenyésztési eljárások, a felnevelés, a takarmányozás bővelkednek még megoldatlan feladatokban. A gépesítés kérdése is elhanyagoltabb az állattenyésztés vonalán, mint egyebütt.

Különleges adottságok vannak a szőlő- és gyümölcsstermesztésben, ahol az eddigi hiányosságok gyors kiküszöbölését, a rosszul kezelt kul-

túrák gyors helyrehozását kell biztosítani új eljárásokkal. Az új telepítésnél olyan elgondolásokra van szükség, amely a hibák megelőzését teszik lehetővé.

A mezőgazdasági vonatkozású újítások hathatósabb támogatása érdekében az Országos Találmányi Hivatalban mezőgazdasági osztály alakult. Az osztály a felvilágosító munkán felül szakmai támogatást és indokolt esetben anyagi segítséget is nyújt az országos jelentőségű javaslatok megvalósításához. Ezen keresztül biztosítjuk, hogy a kormányprogram megvalósításában az újítók olyan mértékben vegyenek részt, ahogy arra szükség van és a mezőgazdaság fejlesztésében is érvényesüljön a közmondás: „többet ésszel, mint erővel”.

E. T.

Újrendszerű burgonyaválogató A gyümölcskultúra fejlesztése

A Bel- és Külkereskedelmi Minisztérium Zöldség- és Gyümölcsforgalmi Igazgatóságának kezdeményezésére Álló Ferenc, az UKV gép-szerkesztője és Kiss Jenő, a Gyümölcsforgalmi Igazgatóság újítási előadója igen hasznosnak ígérkező vállalkozásba kezdett, amikor az eddigi, jórészt kézi erővel működő lassú, rázó rendszerű burgonya- és gyümölcsoztályozó készülékek helyett egy nagyteljesítményű, gépi erővel dolgozó, válogató-készüléket állított össze. Az új szerkezet kísérleti bemutatóját a napokban tartották meg, a minisztérium kiküldöttei és számos ipari és kereskedelmi szakember jelenlétében.

A készülék három részből áll: egy felfelé haladó, fahengerekkel dolgozó adagolóból, a tulajdonképeni válogató-készülékből, és a lefelé lejtő zsákoló szerkezetből. A válogató, illetve osztályozó készülék számos fémhengerből áll, amely gumitapogatókkal van ellátva. Külsője némileg emlékeztet a diaboló-játékszerre. A hengerek közti nyílások mérete lehetőséget ad ahhoz, hogy például a burgonya vagy a gyümölcs 25, 40 és 50 mm átmérő szerint külön-külön belékerüljön egy lejtős gyűjtőcsatornába, míg az 50 mm fölött lévő, tehát export-termék továbbító, széles fahengereken a zsákokba jusson. Ily módon tehát a burgonya vetési, ipari és étkezési, valamint kiviteli felhasználásra osztályozódik.

A készülék figyelemreméltó teljesítőképességgel rendelkezik, amennyiben óránként legalább nyolc tonna burgonyát vagy gyümölcsöt tud szétválogatni, azaz egy nyolcórás munkanapon mintegy 50 tonna terméket is könnyen elosztályoz. Teljesítőképesség tekintetében így messze meghaladja a kézzel vagy csak részben gépi erővel működő rázó szelektáló készülékeket, s kiválóan alkalmas a nagyobb állami gazdaságok és termelőszövetkezetek válogató munkájának gyors és megbízható elvégzésére.

A Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Tudományos Egyesület borászati szakosztálya a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló párt- és kormányhatározat megjelenése után rendkívüli vezetőségi ülést tartott, amelyre meghívták a Micsurin Agrártudományi Egyesület és az Agrártudományi Egyetem szakembereit, valamint a Begyűjtési Minisztérium képviselőit. Ezen az ülésen elhatározták, hogy a több és jobb szőlő- és borkészítés érdekében január 15-től március 15-ig 300 ismeretterjesztő előadást tartanak 50 előadóval a szőlőtermeléssel foglalkozó községekben és a nagyobb termelőszövetkezetekben.

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló határozat szerint Heves-megyében főleg csemege-szőlőt kell termelni. A gyöngyösi járás dolgozó parasztjai elhatározták, hogy tavaszra több mint kétszáz holdon telepítenek csemege-szőlőt. Az újtelepítésű szőlő helyét már kijelölték és a talaj forgatásához készülődnek. Az abasári dolgozó parasztok a föld forgatásához egy Sztálin-traktort kapnak, amellyel 80 holdon végzik el ezt a munkát. A balatonfüredi járás szakembereinek nagy gondot okozott, hogy a szőlőre nem jutott elegendő szerves trágya. Ezen jövőre úgy segítenek, hogy összegyűjtik a balatonpart iszapját, az itt tenyésztő kákát, sást, a le nem vágott nádat és a nádtörmeleket. Így tavasszal több ezer mázsa olcsó és jó trágyához jutnak.

Csongrád-megye egyik legnagyobb gyümölcsstermelő szövetkezete, az újszegedi „Haladás” 40 holdas gyümölcsösében az idén 1500 mázsa barackot, cseresznyét, szilvát és sok más gyümölcsöt termelt. A tagok a gyümölcsöt tavasszal öt holddal bővítik. A telepítéshez szükséges csemetéket maguk nevelik. Az idén elvetett magokból jövőre háromnegyedmillió vadlány fejlődik, szemés után a szükségletükön felüli mennyiséget értékesítik.

Kiss János, a pécsi állami gazdaság fejlesztője megvizsgálja a szovjet fejlesztőgépet. (Felső kép) Buzaáki Péter, a gyümölcsstermelő szovjet módszerrel holdanként 1000 mázsa takarmánytermelést ért el. (Alsó kép)

